

- Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les frases següents.

- Cum ad multam noctem vigilassent, defessi erant.*

conj prep + Ac sg 3a pl N pl 3a pl impf IND
(CCL) plpf SUBJ ACT (ATR)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADVerbial) «cum» històric

Com haguessin vigilat gran part de la nit, estaven cansats.

Com que havien vigilat ...

Havent vigilat ...

En haver vigilat ...

- Cum multitudine impedirentur, vix progredi poterant.*

conj Abl sg 3a pl adv INF pres 3a pl impf IND
(CAg) impf SUBJ PASS (CCM) dep

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADVerbial) Temporal - Causal, o de *cum* històric

Com fossin destorbats per la multitud, amb prou feines podien avançar.

Com que eren destorbats ...

Essent destorbats ...

En ser destorbats ...

- Praetor metuit ut tempestatem sustinere possit.

N sg 3a sg conj Ac sg INF pres 3a sg pres SUBJ
(S) pres IND (CD)

ORació SUBordinada COMPLEtiva (o SUBSTantiva) amb funció de CD

El pretor tem que no pugui resistir la tempesta.

- Venio cum duobus amicis, quorum virtus me a periculis servavit.

1a sg prep + Abl pl G pl N sg Ac sg prep + Abl pl 3a sg pf IND
pres IND (CCComp) (CN) (S) (CD) (CRèg)

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva)

Vinc amb dos amics el valor dels quals m'ha preservat dels perills.

- Iam milites ascendeabant murum, cum repente incolae eruptionem fecerunt.

adv N pl 3a pl Ac sg conj adv N pl Ac sg 3a pl pf IND
(CCT) (S) impf IND (CD) (CCT) (S) (CD)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADverbial) Temporal

Els enemics ja escalaven el mur quan de sobte els habitants van fer una sortida. / van irrompre.

- Cum Caesar in Galliam venit, ibi duae factiones erant.

conj N sg prep + Ac sg 3a sg adv N pl 3a pl impf IND
(S) (CCL) pf IND (CCL) (S)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADverbial) Temporal

Quan Cèsar va arribar a la Gàl·lia, hi havia dues faccions.

- Ingratus est qui beneficium quod accipit negat.

N sg 3a sg N sg Ac sg Ac sg 3a sg 3a sg
(ATR) pres IND (S) (CD) (CD) pres IND pres IND

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva)

que inclou una altra

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva) REL

És ingrati el qui nega el favor que rep.

Qui renega dels favors que rep és un ingrati.

- *Ut ignis aurum probat, sic miseria probat uirtutem.*
conj N sg Ac sg 3a sg adv N sg 3a sg Ac sg
(S) (CD) pres IND (CCM) (S) pres IND (CD)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADVerbial) Comparativa

Com el foc posa a prova l'or, així la misèria posa a prova la virtut.

- *Sol efficit ut omnia floreat.*
N sg 3a sg conj N pl 3a pl pres SUBJ ACT
(S) pres IND ACT (S)

ORació SUBordinada COMPLEtiva (o SUBSTantiva) amb funció de CD

El Sol fa que tot floreixi.

- *Legatos mittit ut nuntia ferant.*
Ac pl 3a sg conj Ac pl 3a pl pres SUBJ ACT
(CD) pres IND ACT (CD)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADVerbial) Final

Envia emissaris perquè portin notícies.

- *Edo ut vivam, non vivo ut edam.*
1a sg conj 1a sg adv 1a sg conj 1a sg
pres IND pres SUBJ pres IND pres SUBJ

Dues ORacions SUBordinades CIRCumstancials (o ADVerbials) Finals

Menjo per viure, no visc per menjar.

- In locum Romani pervenerunt, unde hostes se receperant.

prep + Ac sg N pl 3a pl adv rel N pl Ac pl 3a pl plpf IND
(CCL) (S) pf IND (CCL) (S) (CD)

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva) introduïda per adverbi relatiu

Els romans van arribar al lloc des d'on els enemics s'havien retirat.

- Cum bene non audivisset, nihil fecit.

conj adv adv 3a sg Ac sg 3a sg pf IND
(CCM) plpf subj (CD)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADverbial) Temporal - Causal, o de *cum* històric

Com no [ho] hagués sentit bé, [no] va fer res.

Com que no [ho] havia sentit bé, ...

No havent[-ho] sentit bé, ...

En no haver[-ho] sentit bé, ...

- Milites pugnans, ut suam patriam defendant.

N pl 3a pl conj Ac sg 3a pl pres SUBJ
(S) pres IND (CD)

ORació SUBordinada CIRCumstancial (o ADverbial) Final

Els soldats lluiten per defensar la seva pàtria.

- Qui nescit tacere, is nescit audire ea quae amici eius dicunt.

N sg 3a sg INF pres N sg 3a sg INF pres Ac pl N pl G sg 3a pl pres IND

(S) pres IND (S) pres IND ea: (CD) (S) (CN)

Ac pl (CD)

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva) REL

ORació SUBordinada COMPLEtiva (o SUBSTantiva) amb funció de CD que inclou una

ORació SUBordinada de RELatiu (o ADJectiva) REL

Qui no sap callar, (aquest) no sap escoltar el que diuen els seus amics.